

ADAPTACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA. CURSO 2019/2020

CENTRO: I.E.S. PRIMEIRO DE MARZO
CURSO: 1º BACHARELATO
MATERIA: CULTURA CIENTÍFICA SSBB
DEPARTAMENTO: BIOLOXÍA E XEOLOXÍA
DATA: 11/05/2020

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/20, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia.

ÍNDICE

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles.
2. Avaliación e cualificación.
3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, reforzo, repaso, e no seu caso ampliación)
4. Información e publicidade.

Anexo I. Rúbrica avaliación tarefas

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles*

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.1. Obter, seleccionar e valorar informacións relacionadas con temas científicos da actualidade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.1.1. Analiza un texto científico e valora de forma crítica o seu contido.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.1.2. Presenta información sobre un tema tras realizar unha procura guiada de fontes de contido científico, utilizando tanto os soportes tradicionais como internet.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.2. Valorar a importancia da investigación e o desenvolvemento tecnolóxico na actividade cotiá. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.2.1. Analiza o papel da investigación científica como motor da nosa sociedade e a súa importancia ao longo da historia.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B1.3. Comunicar conclusións e ideas en distintos soportes a públicos diversos, utilizando eficazmente as tecnoloxías da información e da comunicación para transmitir opinións propias argumentadas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB1.3.1. Comenta artigos científicos divulgativos realizando valoracións críticas e análise das consecuencias sociais, e defende en público as súas conclusións.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.1. Xustificar a teoría de deriva continental en función das evidencias experimentais que a apoian. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.1.1. Xustifica a teoría de deriva continental a partir das probas xeográficas, paleontolóxicas, xeolóxicas e paleoclimáticas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.2. Explicar a tectónica de placas e os fenómenos a que dá lugar, así como os riscos como consecuencia destes fenómenos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.2.1. Utiliza a tectónica de placas para explicar a expansión do fondo oceánico e a actividade sísmica e volcánica nos bordos das placas.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.2.2. Nomea e explica medidas predictivas e preventivas para o vulcanismo e os terremotos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.3. Determinar as consecuencias do estudo da propagación das ondas sísmicas P e S, respecto das capas internas da Terra. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.3.1. Relaciona a existencia de capas terrestres coa propagación das ondas sísmicas a través delas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.4. Coñecer e describir os últimos avances científicos sobre a orixe da vida na Terra e enunciar as teorías científicas que explican a orixe da vida na Terra, diferenciándoas das baseadas en crenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.4.1. Coñece e explica as teorías acerca da orixe da vida na Terra.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.4.2. Describe as últimas investigacións científicas en torno ao coñecemento da orixe e o desenvolvemento da vida na Terra.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.5. Establecer as probas que apoian a teoría da selección natural de Darwin e utilízala para explicar a evolución dos seres vivos na Terra, enfrontándoa a teorías non científicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.5.1. Describe as probas biolóxicas, paleontolóxicas e moleculares que apoian a teoría da evolución das especies.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.5.2. Enfronta as teorías de Darwin e Lamarck para explicar a selección natural.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles*

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.5.3. Enfronta o neodarwinismo coas explicacións non científicas sobre a evolución.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ B2.6. Recoñecer a evolución desde os primeiros homínidos ata o ser humano actual e establecer as adaptacións que nos fixeron evolucionar. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB2.6.1. Establece as etapas evolutivas dos homínidos ata chegar ao Homo Sapiens, salientando as súas características fundamentais, como a capacidade cranial e altura. ▪ CCIB2.6.2. Valora de forma crítica as informacións asociadas ao Universo, á Terra e á orixe das especies, distinguindo entre información científica real, opinión e ideoloxía.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B3.1. Analizar a evolución histórica na consideración e no tratamento das doenzas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.1.1. Coñece a evolución histórica dos métodos de diagnóstico e tratamento das doenzas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B3.2. Distinguir entre o que é medicina e o que non o é. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.2.1. Establece a existencia de alternativas á medicina tradicional, valorando o seu fundamento científico e os riscos que levan consigo.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B3.3. Valorar as vantaxes que suscita a realización dun transplante e as súas consecuencias. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.3.1. Propón os transplantes como alternativa no tratamento de certas doenzas, valorando as súas vantaxes e os seus inconvenientes.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B3.4. Tomar conciencia da importancia da investigación médico-farmacéutica. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.4.1. Describe o proceso que segue a industria farmacéutica para descubrir, desenvolver, ensaiar e comercializar os fármacos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B3.5. Facer un uso responsable do sistema sanitario e dos medicamentos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.5.1. Xustifica a necesidade de facer un uso racional da sanidade e dos medicamentos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B3.6. Diferenciar a información procedente de fontes científicas das que proceden de pseudociencias ou que perseguen obxectivos simplemente comerciais. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB3.6.1. Discrimina a información recibida sobre tratamentos médicos e medicamentos en función da fonte consultada.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B4.1. Recoñecer os feitos históricos máis salientables para o estudo da xenética. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.1.1. Coñece e explica o desenvolvemento histórico dos estudos levados a cabo dentro do campo da xenética.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B4.2. Obter, seleccionar e valorar informacións sobre o ADN, o código xenético, a enxeñaría xenética e as súas aplicacións médicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.2.1. Sabe situar a información xenética que posúe calquera ser vivo, establecendo a relación xerárquica entre as estruturas, desde o nucleótido ata os

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles*

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	xenes responsables da herdanza.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B4.3. Coñecer os proxectos que se desenvolven actualmente como consecuencia de descifrar o xenoma humano, tales como HapMap e Encode. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.3.1. Coñece e explica a forma en que se codifica a información xenética no ADN, xustificando a necesidade de obter o xenoma completo dun individuo e descifrar o seu significado.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B4.4. Describir e avaliar as aplicacións da enxeñaría xenética na obtención de fármacos, transxénicos e terapias xénicas. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.4.1. Describe e analiza as aplicacións da enxeñaría xenética na obtención de fármacos, transxénicos e terapias xénicas.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B4.5. Valorar as repercusións sociais da reprodución asistida e a selección e a conservación de embrións. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.5.1. Establece as repercusións sociais e económicas da reprodución asistida e a selección e conservación de embrións.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B4.6. Analizar os posibles usos da clonación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.6.1. Describe e analiza as posibilidades que ofrece a clonación en diferentes campos.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B4.7. Establecer o método de obtención dos tipos de células nai, así como a súa potencialidade para xerar tecidos, órganos e ata organismos completos. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.7.1. Recoñece os tipos de células nai en función da súa procedencia e da súa capacidade xenerativa, e establece en cada caso as aplicacións principais.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B4.8. Identificar algúns problemas sociais e dilemas morais debidos á aplicación da xenética: obtención de transxénicos, reprodución asistida e clonación. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB4.8.1. Valora de xeito crítico os avances científicos relacionados coa xenética, os seus usos e as súas consecuencias médicas e sociais. ▪ CCIB4.8.2. Explica as vantaxes e os inconvenientes dos alimentos transxénicos, razoando a conveniencia ou non do seu uso.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B5.1. Coñecer a evolución que experimentou a informática desde os primeiros prototipos ata os modelos máis actuais, sendo consciente do avance logrado en parámetros tales como tamaño, capacidade de procesamento, almacenamento, conectividade, portabilidade, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.1.1. Recoñece a evolución histórica do computador en termos de tamaño e capacidade de proceso. ▪ CCIB5.1.2. Explica como se almacena a información en diferentes formatos físicos, tales como discos duros, discos ópticos e memorias, valorando as vantaxes e os inconvenientes de cada un.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B5.2. Determinar o fundamento dalgúns dos avances máis significativos da tecnoloxía actual. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.2.1. Compara as prestacións de dous dispositivos dados do mesmo tipo, un baseado na tecnoloxía analóxica e outro na dixital.

1. Estándares de aprendizaxe e competencias imprescindibles*

Criterios de avaliación	Estándares de aprendizaxe
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.2.2. Explica como se establece a posición sobre a superficie terrestre coa información recibida dos sistemas de satélites GPS ou GLONASS.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.2.3. Establece e describe a infraestrutura básica que require o uso da telefonía móbil.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.2.4. Explica o fundamento físico da tecnoloxía LED e as vantaxes que supón a súa aplicación en pantallas planas e iluminación.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.2.5. Coñece e describe as especificacións dos últimos dispositivos, valorando as posibilidades que lle poden ofrecer ás persoas usuarias.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B5.3. Tomar conciencia dos beneficios e dos problemas que pode orixinar o constante avance tecnolóxico. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.3.1. Valora de xeito crítico a constante evolución tecnolóxica e o consumismo que orixina na sociedade.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B5.4. Valorar de forma crítica e fundamentada os cambios que internet está a provocar na sociedade. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.4.1. Xustifica o uso das redes sociais, sinalando as vantaxes que ofrecen e os riscos que supoñen.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.4.2. Determina os problemas aos que se enfrenta internet e as solucións que se barallan.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.4.3. Utiliza con propiedade conceptos especificamente asociados ao uso de internet.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B5.5. Efectuar valoracións críticas, mediante exposicións e debates, acerca de problemas relacionados cos delitos informáticos, o acceso a datos persoais e os problemas de socialización ou de excesiva dependencia que pode causar o seu uso. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.5.1. Describe en que consisten os delitos informáticos máis habituais.
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.5.2. Pon de manifesto a necesidade de protexer os datos mediante encriptación, contrasinal, etc.
<ul style="list-style-type: none"> ▪ **B5.6. Demostrar que se é consciente da importancia das novas tecnoloxías na sociedade actual, mediante a participación en debates, elaboración de redaccións e/ou comentarios de texto. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ CCIB5.6.1. Sinala as implicacións sociais do desenvolvemento tecnolóxico.

*Na táboa recóllense a correspondencia dos criterios de avaliación e os estándares imprescindibles traballados ata o 12 de marzo (data de suspensión das clases). Sobre eles basearanse as probas recuperadoras tanto en xuño coma en setembro.

**Afondaranse durante a 3ª avaliación por seren mínimos esenciais, aínda que só serán avaliados positivamente.

2. Avaliación e cualificación	
Avaliación	<p>Procedementos:</p> <p>As tarefas realizadas dende a declaración do estado de alarma serán valoradas a través dunha rúbrica que avaliará tanto a entrega e realización como o grao de consecución das mesmas. Así o alumnado poderá incrementar a nota obtida durante a ensinanza presencial ata 1,5 puntos, dependendo das tarefas entregadas e da súa calidade..</p> <p>As tarefas realizaranse vía correo electrónico. En todo momento haberá un prazo de tempo razoable para a realización das tarefas.</p> <p>Instrumentos:</p> <p>As actividades propostas baséanse nos mínimos esixibles para esta materia. As actividades só terán unha avaliación positiva e introducirán os temas que trataríamos no terceiro trimestre en mínimos competencias de xeito que garantan as necesidades do vindeiro curso.</p> <p><u>Alumnado coa 1ª e/ou 2ª avaliación suspensa:</u> Realizarán ademais da tarefas encomendadas para a 3ª avaliación, as propostas para reforzar as avaliacións suspensas. Respecto as probos escritas, quedamos á espera das instrucións para a proba avaliadora (proba ordinaria e extraordinaria).</p>
Cualificación final	<p>Indicar o procedemento para obter a cualificación final de curso:</p> <p>Proposta:</p> <p><u>1ª avaliación:</u> 60% da nota media da ordinaria (ata 6 puntos)</p> <p><u>2ª avaliación:</u> 40% da nota media da ordinaria (ata 4 puntos)</p> <p><u>3ª avaliación:</u> 15% extra sobre a nota final (ata 1,5 puntos).</p> <p>A suma total máxima será de ata 10 puntos e o mínimos para unha avaliación positiva 5.</p> <p>Fórmula da cualificación:</p> <div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"> Nota final= ata 6 puntos da 1ªaval + ata 4 puntos da 2ª aval + ata 1,5 puntos extra da 3ª aval </div> <p>Para o alumnado cuxa media ponderada xunto coa puntuación extra non acade un 5, contará coa posibilidade dunha proba final ordinaria telemática ou presencial (se for posible) na que se avaliarán os estándares mínimos tratados ata a suspensión das clases.</p>
Proba extraordinaria de setembro	<p>Se for posible proba telemática ou presencial cos mínimos desenvolvidos nas clases presenciais do curso 19-20.O alumnado realizará un caderno de reforzo (semellante o traballado na terceira avaliación) que representará o 30 % da súa cualificación.</p>
Alumnado de materia pendente	<p>Criterios de avaliación:</p> <p>O programa de Seccións Bilingües non conta con alumnado pendente de cursos posteriores.</p>

	Criterios de cualificación: Non proceden
	Procedementos e instrumentos de avaliación: Non proceden

3. Metodoloxía e actividades do 3º trimestre (recuperación, repaso, reforzo, e no seu caso, ampliación)

<p>Actividades</p>	<p>As activades, de variado formato, basearanse nos mínimos a acadar durante o curso e no afondamento do esencial para os seguintes. que o alumnado entregará nun prazo de tempo razoable.</p> <p>As principais propostas son</p> <ul style="list-style-type: none"> • Actividades de resumo ou de consolidación: <ul style="list-style-type: none"> ◦ Resumos dos principais contados en pdf e ppt ◦ Esquemas. ◦ Visionado de vídeos tanto en lingua galega como en inglés • Actividades de reforzo. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Boletíns de exercicios • Actividades de ampliación. <ul style="list-style-type: none"> ◦ Traballos prácticos de indagación ◦ Visionado de vídeos de links específicos • Activadaes de avaliación telemática
<p>Metodoloxía (alumnado con conectividade e sen conectividade)</p>	<p>Todas as tarefas faranse chegar aos alumnos ben a través do correo electrónico baionabio2020@gmail.com. O alumnado deberá entregar as tarefas polo mesmo medio. O docente facilitará as correccións e explicacións oportunas adaptándose a situación particular de cada alumno/a. Cada tarefa terá unha data de entrega.</p> <p>Dada a situación excepcional vivida optouse por traballar por vía telemática</p> <p>O alumnado 4ºB ESO (sección bilingüe), recibiron instrucións e formación vía correo electrónico pactada xa entre o alumnado dos grupos e o profesor a través do seguinte enderezo electrónico baionabio2020@gmail.com, considérase a vía máis rápida e efectiva de comunicación dada a falta de tempo para artellar unha vía mellor.</p> <p>Traballouse tanto o reforzo como ampliación de coñecementos tanto en lingua galega como lingua inglesa cara ao vindeiro curso.</p> <p>Diariamente recibirán instrucións e aclaracións sobre as propostas didácticas correspondentes coa temporalización da programación. O alumnado terá tarefas asignadas para comprobar a adquisición deses coñecementos e poderá sempre preguntar calquera dúbida diariamente. En ditas propostas traballaremos tanto co libro de texto, links relacionados coa materia, videos e tutoriais que faciliten a comprensión e adquisición dos mínimos esixibles así como a ampliación de coñecementos .</p> <p>En xeral non se detectou problemas de conectividade. No caso de carencias tecnolóxicas salientables o docente porase en contacto co titor/a e a Dirección do centro e arbitrará fórmulas para a dar unha solución.</p>
<p>Materiais e recursos</p>	<ul style="list-style-type: none"> -Libro de clase -Caderno de tarefas ou fichas individualizadas (provistas pola editorial ou de elaboración propia) -Vídeos explicativos tanto en galego com o en Inglés -Webs externas axeitadas (CENICE, Xeoclip, Aulas Galegas, Abalar, Clickv.ie, BBC learning english, National Geographic, Brainpop) -Carpeta Drive - Páxina web do centro

4. Información e publicidade	
Información ao alumnado e ás familias	<p>As instrucións para esta terceira avaliación estanse a chegar ou chegaranse ao alumnado e as familias a través de correo electrónico (profesorado), publicándose na web do centro e comunicándollo ao titor ou titora do grupo. Asemade, de detectarse abandono ou desconexión por parte do alumnado comunicaráselle tanto a/o titor/a como a Xefatura de Estudos para tomar a medidas oportunas.</p> <p>En todo momento o Departamento de orientación e a Dirección do centro foron informados da evolución e o traballo realizado co alumnado.</p> <p>Houbo un continuo contacto cos <u>titor@s</u> dos distintos grupos nos que se lles informaba periodicamente da actuación do seu alumnado.</p>
Publicidade	Publicación obrigatoria na páxina web do centro, tanto na lapela do departamento de Bioloxía e Xeoloxía como na habilitada para a docencia durante o estado de alarma.

ANEXO I

RÚBRICA BAREMACIÓN DO TRABALLO DA 3ª AVALIACIÓN					
	0 puntos Mal	0,2 puntos Regular	0,4 puntos Aceptable	0,6 puntos Bo	0,75 puntos Moi bo
Entrega de tarefas	Tarefas non entregadas	Tan só entregou un 25% da tarefas encomendadas ou parcialmente realizadas (menos da metade)	Entrega do 50% das tarefas ou parcialmente ou realizadas (metade)	Entrega de ao menos o 75% das tarefas encomendadas e/ou realizadas nun 75%	Todas as tarefas entregadas en forma e prazo
Grao de consecución	Estándares de aprendizaxe mínimos non acadados	Estándares mínimos parcialmente acadados.	Acadou os mínimos esixibles	Grao de consecución satisfactorio.	Grao de consecución moi satisfactorio.